

Sygn. akt V CZ 124/11

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lutego 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Krzysztof Pietrzykowski (przewodniczący)

SSN Jan Górowski (sprawozdawca)

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z wniosku A. W.

przy uczestnictwie J. W.

o podział majątku wspólnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 23 lutego 2012 r.,

zażalenia uczestnika postępowania J. W.

na postanowienie Sądu Okręgowego

z dnia 2 sierpnia 2011 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 2 sierpnia 2011 r. Sąd Okręgowy ustalił wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 120 556 zł (punkt 1), odrzucił skargę kasacyjną uczestnika J. W. (punkt 2) z uwagi na jej niedopuszczalność oraz umorzył postępowanie wywołane wniesieniem przez uczestnika wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych w postępowaniu kasacyjnym (punkt 3).

Zażaleniem z dnia 10 sierpnia 2011 r. uczestnik zaskarżył to postanowienie w części dotyczącej odrzucenia jego skargi kasacyjnej oraz wniósł o jego uchylenie, podnosząc zarzut naruszenia art. 19 k.p.c. i błędne ustalenie wartości przedmiotu zaskarżenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 519¹ § 2 k.p.c., dopuszczalność skargi kasacyjnej w sprawach o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami zależy od wartości przedmiotu zaskarżenia. Jeżeli jest ona niższa niż sto pięćdziesiąt tysięcy złotych, skarga kasacyjna jest niedopuszczalna.

W judykaturze wyjaśniono, że sprawy działowe, do których zalicza się między innymi sprawy o podział majątku wspólnego po ustaniu małżeńskiej wspólności majątkowej, skupiają wiele kwestii prawnych oraz dotyczą zróżnicowanych, często sprzecznych, interesów majątkowych uczestników. Z natury tych spraw wynika, że interesy poszczególnych uczestników ograniczają się – w wymiarze majątkowym – do wysokości udziałów (części ułamkowych) w poddawanym podziałowi majątku. Z tego względu, w wypadku zaskarżania postanowienia co do istoty sprawy, mocą którego sąd dokonał działu, wartością przedmiotu zaskarżenia – nawet wtedy, gdy orzeczenie zaskarżono „w całości” – jest z reguły nie wartość całego dzielonego majątku, ale wartość konkretnego interesu (roszczenia, żądania) lub składnika majątkowego, którego środek odwoławczy dotyczy. Tylko wyjątkowo, np. gdy uczestnik podważa samą zasadę podziału, twierdząc np. że dzielony majątek nie stanowi wspólności (współwłasności), albo gdy zaskarża rozstrzygnięcie dotyczące roszczeń

dochodzonych z tytułu posiadania rzeczy wspólnej lub tytułem zwrotu pożytków albo rozliczenia nakładów w wysokości przekraczającej wartość udziału, wartość przedmiotu zaskarżenia może być wyższa niż wartość udziału (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2003 r., III CZ 153/02, OSNC 2004 Nr 4, poz. 60).

Wskazana przez skarżącego wartość przedmiotu zaskarżenia nie jest wiążąca ani dla sądu drugiej instancji, ani dla Sądu Najwyższego. Mogą one poddać ją weryfikacji na podstawie akt sprawy z pominięciem zasad określonych w art. 25 i 26 k.p.c. (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 24 maja 2001 r., IV CZ 20/01, niepubl., z dnia 21 listopada 2001 r., I CZ 152/01, niepubl. i z dnia 6 listopada 2002 r., III CZ 98/02, OSNC 2004, nr 1, poz. 11).

W rozpoznawanej sprawie uczestnik podnosił, że Sąd powinien przyznać mu większy udział w majątku wspólnym małżonków, aniżeli udział w wysokości $\frac{1}{2}$ – wskazywał bowiem, że należy mu się udział w wysokości $\frac{3}{4}$ części. Uczestnik nie kwestionował przy tym wartości ustalonego majątku, ani też nie zarzucał, że błędnie ustalono wchodzące do tego majątku składniki, żądał jedynie przyznania mu większego udziału, tj. uznania, że jego udział odpowiada kwocie 269 833,00 zł, podczas gdy Sąd przyznał mu jedynie o wartości 190 635,15 zł. Tym samym, Sąd przyznał mu kwotę mniejszą o 79 197,85 zł niż żądał uczestnik. Z tego też względu należy uznać, że interes skarżącego wyrażał się w kwocie stanowiącej różnicę między wartością udziału przyznaną mu przez Sąd, a tym, co uczestnik postępowania żądał.

Mając na uwadze, że ustalona w wyniku tej weryfikacji wartość przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną nie przekracza progu określonego w art. 519¹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ k.p.c., orzekł, jak w sentencji.